

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Autor scenariusza: Maria Piotrowska

Blok tematyczny: Sprawiamy radość innym

Scenariusz nr 5

I. Tytuł scenariusza zajęć: Pomagamy innym.

II. Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne.

III. Edukacje (3 wiodące): etyczna, plastyczna, polonistyczna.

IV. Realizowane cele podstawy programowej:

- **Edukacja muzyczna:**
  - Improwizuje głosem – 3.2
- **Edukacja etyczna:**
  - Stara się nieść pomoc potrzebującym – 11.2
- **Edukacja polonistyczna:**
  - Uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z informacji – 1.1a
  - Tworzy wypowiedzi w formie ustnej i pisemnej – 1.3a

V. Metody: pokaz, pogadanka, obserwacja, działań praktycznych, burza mózgów.

VI. Środki dydaktyczne

- **do doświadczenia:** informacje o psach przewodnikach
- **inne:** materiały piśmiennicze, apaszka, przedmioty do odgadywania.

VII. Forma zajęć: grupowa, indywidualna, zbiorowa.

VIII. Przebieg zajęć:

- **Część wprowadzająca** – Zabawa „Wszyscy, którzy...” Dzieci poruszają się po sali przy dźwiękach tamburynu. Nauczyciel przestaje grać i wydaje polecenia, np.:

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Wszyscy, którzy mają siostrę, zrobią pięć przysiadów. Wszyscy, którzy mają brata, zrobią trzy pompki. Wszyscy, którzy mają, dwie siostry lub dwóch braci, zrobią dwa obroty wokół własnej osi. Wszyscy, którzy mają więcej niż dwie siostry lub dwóch braci zrobią tyle pajacyków, ile rodzeństwa mają. Wszyscy, którzy lubią pomagać klasną w ręce 10 razy.

- **Zadanie otwarte.**

- Co czujecie, kiedy komuś pomagacie? Co czujecie, kiedy ktoś wam pomaga?-burza mózgów

- **Część warsztatowa.**

- Czytanie przez chętne dzieci wiersza Emilii Waśniowskiej „List do świętego Mikołaja”.
- *Kochany Mikołaju, wiem, że to niełatwo,
lecz przynieś niewidomym dzieciom takie światło,
co pozwoli im ujrzeć wszystkie dary Boskie:
drzewa w czapach śniegu, obraz Częstochowskiej,
lustro lodowiska kreślone łyżwami,
które skrzy się, błyska, gdy tańczymy na nim.*

*Przynieś dzieciom głuchym piosenkę anioła,
by zagrała cisza, która trwa dokoła.
By szept usłyszały i dzwoneczków trele,
głos mamy, kolędę w grudniowym kościele.*

*Pożycz anielskie skrzydła, Mikołaju drogi,
dla dzieci, które mają bardzo chore nogi.
Na skrzydłach wnet wylecą ze smutnych szpitali
i dotrą do swych domów hen, w błękitnej dali...*

*Ależ by była radość, Mikołaju Święty!
Ależ by to były wspaniałe prezenty!*
(Emilia Waśniowska)

- O co prosi św. Mikołaja poeta? – O jaki dar poprosiłbyś św. Mikołaja dla bliskich ci ludzi? Dlaczego?
- Zabawa Jasiu, zaśpiewaj! Chętne dziecko stoi w środku kręgu z zawiązanymi apaszką oczami. Dookoła w kręgu ustawione są pozostałe dzieci. Na sygnał

WŁĄCZ MYŚLENIE!

nauczyciela krąg dzieci przesuwają się jak najciszej w prawo lub w lewo. Dziecko z zawiązanymi oczami podchodzi do wybranej osoby, kładzie dłoń na jej ramieniu i mówi: Jasiu, zaśpiewaj! Wskazany uczestnik niezbyt głośno śpiewa (lub recytuje) fragment ulubionej piosenki, starając się zmienić głos, aby nie zostać rozpoznany. Gdy pytający rozpoznają go po głosie, zamieniają się miejscami. Jeśli nie – próbuje dalej.

- **E – doświadczenie (załącznik do scenariusza zajęć).**
  - Dzielenie się wrażeniami po obejrzeniu filmu.
- **Pytania/ zadania/ inne czynności utrwalające poznane wiadomości:**
  - Praca uczniów w grupach – wykonanie pracy pisemnej „Opis pracy psa – przewodnika”.
  - Głośne czytanie przygotowanych opisów.
  - Zadanie utrwalające – Zabawa Przewodnik. Dzieci siedzą po jednej stronie sali. Nauczyciel prosi dwie chętne pary. Jedno z dzieci zamyka oczy (gra rolę niewidomego), a drugie jako przewodnik ostrożnie prowadzi je w wyznaczone miejsce, udzielając informacji o przeszkodach na drodze. Po przejściu określonego dystansu następuje zamiana ról. Zabawę powtarzamy kilkakrotnie. Potem wszyscy siadają w kręgu. – Która rola była łatwiejsza – przewodnika czy niewidomego? – Jak musiał się zachowywać przewodnik?
- **Dodatkowe pytania/ zadania/ czynności dla ucznia:**
  - **zdolnego:** Wyszukuje w Internecie dodatkowe informacje o labradorach.
  - **wymagającego pomocy:** Rysuje labradora.
  - **dziewięcioletniego:** Opowiada o pracy psa - przewodnika osoby niewidomej.
  - **ośmioletniego:** Opowiada o pracy trenera psów - przewodników.
- **Podsumowanie zajęć.** Zabawa Co to jest? Dzieci siedzą w kręgu. Na środku leżą przykryte nieprzezroczystą chustą różne przedmioty. Wybrane dziecko dotyka pod chustą jednego przedmiotu i próbuje zgadnąć, co to jest. Jeśli nie potrafi – prosi o pomoc kolegę lub koleżankę. Jeśli z ich pomocą nadal nie odgadnie nazwy przedmiotu, prosi do pomocy kolejne dziecko. Rozpoznany przedmiot nauczyciel wyjmuje spod chusty i odkłada na bok. Zabawę powtarzamy kilka razy.
  - Komu i dlaczego należy pomagać?

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Załącznik e- doświadczenia do scenariusza nr 5

I. Tytuł e – doświadczenia: Pies przewodnik.

II. Zakres doświadczenia: Osoby niewidome.

III. Cel doświadczenia: Zapoznanie uczniów z pracą psów – przewodników.

IV. Hipoteza doświadczenia: Jakie umiejętności posiada pies – przewodnik osoby niewidomej?

V. Spodziewane obserwacje/wnioski ucznia: Labradory są szkolone na przewodników osób niewidomych. Są oczami swojego pana.

VI. Wniosek z doświadczenia: Pies przewodnik ma wpływ na zwiększenie aktywności życiowej osoby niewidomej, ponieważ poruszanie się z nim jest szybkie, bezpieczne i wygodne. Wyszkolony pies potrafi prowadzić niewidomego środkiem chodnika i skręcać w odpowiednim momencie. Zawsze zatrzymuje się też przy krawężniku lub schodach, dzięki czemu jego pan dowiaduje się z wyprzedzeniem, że przed nim znajduje się przeszkoda, którą trzeba pokonać. Odnajduje drzwi, wejścia, ławki i przejścia dla pieszych.

Obraz	Dźwięk
Przywitanie dzieci i wstęp do doświadczenia (kadr na aktora)- zaproszenie na spacer z psem przewodnikiem (jeśli jest taka możliwość) lub z jakimkolwiek innym psem, a aktor opowiada o pracy psa przewodnika	Cześć! Rozmawiacie dzisiaj o pomaganiu, zwłaszcza osobom niepełnosprawnym. Pies przewodnik to dla osób niewidomych ogromna pomoc. Psy te umożliwiają osobom niewidomym pełną i samodzielną integrację z otoczeniem w wyniku zwiększenia pewności i poczucia bezpieczeństwa.
Aktor opowiada o pracy psa przewodnika spacerując we wszystkich miejscach o których mowa.	Możliwość samodzielnego poruszania się, jaką daje pies przewodnik to możliwość wychodzenia i poruszania się na własną rękę. To możliwość bezpiecznego poruszania się po zatłoczonych ulicach, miejscach ruchliwych i drogach wiejskich bez obawy wpadnięcia w dziurę, potknięcia się o schody czy inne przedmioty.

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

	Jak to możliwe, że zwierzę potrafi tak wiele?
Aktor pokazuje szkolenie psa przez trenera.	To wszystko kwestia ciężkiego treningu-opartego na nagrodach, który trwa około dwóch lat. Psa uczy się po prostu w tym czasie wszystkich przydatnych później umiejętności. Najpierw szczenięta, potencjalni kandydaci na psa przewodnika, oddawane są zaraz po narodzinach do rodzin zastępczych, gdzie uczą się życia w mieście. Przyszły przewodnik nie może bać się tramwajów, samochodów, odgłosu karetki czy tłumu ludzi dookoła. Po pół roku poddawany jest wstępnemu testowi pod kątem przydatności do roli przewodnika, a po roku przechodzi decydujący test i zostaje skierowany na właściwe szkolenie. Trwa ono przez 8 miesięcy. Te wstępne testy opierają się na ocenie tego, jak pies zachowuje się w nieznanym miejscu. Instruktor zawozi go np. na dworzec kolejowy i ocenia, czy szczeniak jest pewny siebie, czy nie ogląda się za innymi psami, nie goni ptaków. Zwraca się też uwagę na to, czy pies nie boi się nietypowo ubranych ludzi, np. policjanta lub zakonnicy. Wyszkolony pies potrafi prowadzić niewidomego środkiem chodnika i skręcać w odpowiednim momencie. Zawsze zatrzymuje się też przy krawężniku lub schodach, dzięki czemu jego pan dowiaduje się z wyprzedzeniem, że przed nim znajduje się przeszkoda, którą trzeba pokonać. To są podstawowe umiejętności – w dalszej części szkolenia uczy się psa odnajdywania drzwi, wejść, ławek i przejść dla pieszych. Ale nieprawdziwą jest opinia, że psy potrafią rozróżniać kolory sygnalizacji świetlnej.
Wniosek/ wyjaśnienie/ podsumowanie	Najwięcej psów - przewodników w Polsce to labradory. To psy myśliwskie, o świetnej pamięci, które bardzo szybko się uczą. Zaletą

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

	<p>labradorów jest także to, że dobrze znoszą częste zmiany opiekunów. Po ciężkiej pracy, jaką jest służenie niewidomym, psy-przewodnicy idą na zasłużony odpoczynek. Labradory pracują maksymalnie 6 lat. Po dwóch latach szkolenia i okresie spędzonym z niewidomymi, czyli kiedy mają 8 lat, przechodzą na emeryturę, tak jak ludzie. Takie duże psy, jak labradory, szybko się starzeją. Dziesięcioletni psiak jest już staruszką, który zasługuje na odpoczynek, bo pomoc niewidomemu to dla psa naprawdę ciężka praca. W wieku 8 lat trzeba mu dać spokój – taki pies albo zostaje ze swoim panem, ale już nie pracuje, albo trafia do rodziny zastępczej, gdzie dożywa swoich dni.</p>
--	---

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

